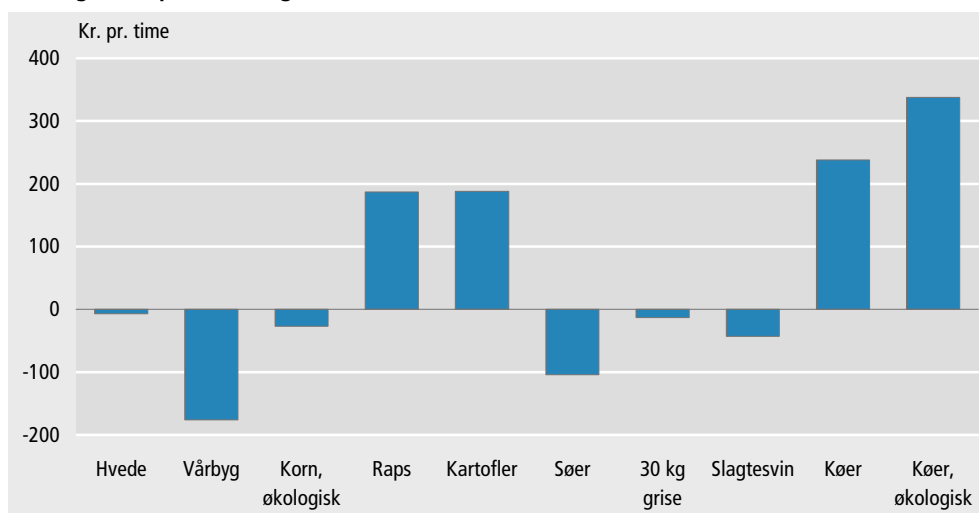

Raps og kartofler gav bedre afkast end korn i 2008

Inden for kornafgrøder gav hvede det bedste afkast i 2008, men alligevel negativt med en lønningsevne på -7 kr. pr. time. Resultatet var langt bedre for raps og kartofler. For raps var høstudbyttet omkring det halve af korn, men prisen var 2,5 gange så høj. Det resulterede i en lønningsevne på 187 kr. pr. time. For spisekartofler blev lønningsevnen 188 kr. pr. time. Lønningsevnen er produktionsværdien fratrukket andre omkostninger end løn og opgjort pr. anvendt time. Denne statistik er ny og er en viderebearbejdning af regnskabsstatistikkerne for landbrug og gartneri. De enkelte regnskaber er opdelt i en række produktionsgrene, hvor økonomien ved den enkelte produktion beskrives i detaljer.

Lønningsevne, produktionsgrene

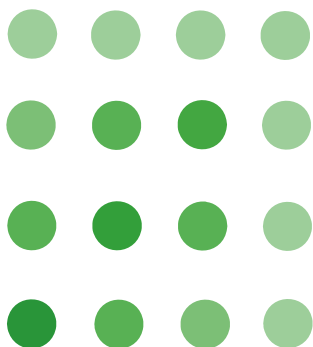
Da omkostningerne ved kornproduktion er næsten ens for de forskellige kornarter, var det udslagsgivende for det bedste afkast, at høstudbyttet for hvede var højere end for de øvrige kornarter, selvom prisen var lidt lavere. En del af forklaringen på det højere høstudbytte i hvede er dog også, at den ofte dyrkes på den bedre jord.

Høje mælkepriser

Mælkeprisen var betragteligt højere end i årene forud med 2,70 kr. pr. kg for konventionel mælk og 3,29 kr. pr. kg for økologisk mælk. Lønningsevnen for økologiske malkekøer blev 338 kr. pr. time sammenlignet med 238 kr. pr. time for de konventionelle malkekøer. Selvom omkostningerne er højere i den økologiske produktion, bliver det mere end opvejet af større produktionsværdi.

Dårligt bytteforhold mellem svinekød og foder

For produktionsgrenene med svin var resultatet præget af et historisk dårligt bytteforhold mellem svinekød og foder, da prisen for foderkorn var markant høj omkring årsskiftet 2007-2008. I svineproduktionen var lønningsevnen derfor lav i 2008. For produktionsgrenen søer blev den -104 kr. pr. time, mens resultatet for 30 kg's grise blev -13 og for slagtesvin -43 kr. pr. time.

Planteafgrøder

	Konventionel drift					Økologisk
	Raps	Kartofler	Hvede	Vårbyg	Korn i alt	Korn i alt
Høstudbytte, hkg pr. ha	36	289	79	48	63	37
Produktpris, kr. pr. hkg	276	167	107	116	112	185
Arbejdsindsats, timer pr. ha	11,9	43,3	12,2	12,8	12,4	12,7
	— kr. pr. ha —					
Produktionsværdi	10 346	32 786	9 145	6 206	7 518	7 509
Omkostninger I	3 039	15 391	3 959	3 410	3 682	3 234
Heraf: Udsæd	469	5 179	569	571	571	868
Gødning og kemikalier	1 163	4 874	1 778	1 080	1 430	83
Energi og maskinstation	1 053	3 263	1 068	1 098	1 091	1 834
Omkostninger II og III	5 461	14 722	5 650	5 649	5 625	5 282
Heraf: Arbejdsindsats	1 884	6 681	1 916	2 017	1 950	1 995
Jordrente	1 846	2 674	-464	-2 853	-1 788	-1 007
Lønningsevne, kr. pr. time	187	188	-7	-176	-106	-27

Malkekøer og svin

	Konventionel drift			Økologisk	
	Søer	30 kg grise	Slagtesvin	Malkekøer	
Mælk, kg EKM ¹ pr. årsko	8 659	7 855
Pris, kr. pr. 100 kg EKM ¹	270	329
Arbejdsindsats, timer pr. årsværk	7,7	10,6	23,3	20,0	18,1
	— kr. pr. årsværk —				
Produktionsværdi	4 827	15 516	47 071	23 485	26 160
Omkostninger I	4 208	12 606	38 842	13 846	15 334
Heraf: Foder	3 028	11 080	35 829	9 895	11 586
Omkostninger II og III	2 612	4 718	12 918	8 032	7 536
Heraf: Arbejdsindsats	1 193	1 673	3 687	3 148	2 834
Nettooverskud	-1 992	-1 807	-4 689	1 607	3 290
Lønningsevne, kr. pr. time	-104	-13	-43	238	338

Anm.: Enheden for produktionsgrenene *30 kg grise* og *Slagtesvin* er 100 producerede dyr.

¹ EKM er en forkortelse for Energi Korrigeret Mælk, dvs. al mælk er omregnet til samme fedt- og proteinprocent.

Mere information	Se mere detaljerede oplysninger om landbrugets produktionsgrenene i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/1408 og i publikationen <i>Økonomien i landbrugets produktionsgrenene 2008</i> .
Kilder og metoder	Udgangspunktet er indberetninger til regnskabsstatistikkerne for gartneri og landbrug 2008 for bedrifter, hvor arbejdsindsatsen mindst svarer til 1 årsværk (= 1.665 timer). Ved omregning af det enkelte regnskab er indsatsfaktorer, bruttoudbytte og omkostninger fordelt på <i>produktionsgrenene</i> på grundlag dels af regnskabs oplysninger om areal og dyrehold og dels på grundlag af særligt udarbejdede nøgletal. Nøgletallene er beregnet af Fødevarøkonomisk Institut. Se flere oplysninger om opgørelsesmetoden på www.dst.dk/varedeklarationer/142388 .
Begreber	Produktionsværdi: Den samlede værdi af produktionen inklusive intern omsætning. Omkostninger I: Variable omkostninger, fx udsæd, gødning og foder. Omkostninger II: Delvis variable omkostninger, fx arbejdsindsats. Omkostninger III: Faste omkostninger, fx ejendomsskat og afskrivning på bygninger. Jordrente: Restbeløb til forrentning af jordkapitalen efter alle andre produktionsfaktorer er aflønnet. Nettooverskud: Overskud, når alle produktionsfaktorer er aflønnet. Lønningsevne pr. time: Et sammenligneligt resultatmål produktionsgrenene imellem. For planteavl beregnet som jordrente – beregnet jordomkostning + omkostning til arbejdskraft. For husdyr beregnet som nettooverskud + omkostning til arbejdskraft.
Næste offentliggørelse	<i>Økonomien i landbrugets produktionsgrenene 2009</i> udkommer i december 2010.
Henvendelse	Henrik Bolding Pedersen, tlf. 39 17 33 15, hpe@dst.dk